

Foreløpig inntil C14-datering foreligger

Arkeologisk Rapport

Kommune: Rissa

Bruksnavn:

Gårdsnr./bnr.:

Ref.: Arkivsaksnr. 200701643

Kopi: Foservegene AS, Statens vegvesen,
NTNU – Vitenskapsmuseet

Vedlegg: 6 stk

Ved/dato: Rut Helene Langebrekke Nilsen, 30.10.2007 .

Ad: Maskinell søkesjakt i forbindelse med oppstart av reguleringsarbeider for ny riksveg 717, Sund – Bradden, Rissa kommune.

Bakgrunn

I forbindelse med forhåndsvarsel om ovennevnte reguleringsplan, ble det foretatt en arkeologisk påvisningsundersøkelse i det aktuelle planområdet av undertegnede. Hensikten med undersøkelsen var å få klarhet i om det kunne påvises automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet.

Praktiske opplysninger

Undersøkelsen ble utført av undertegnede og ble utført 16-22.10.2007 og 30.10.2007 og det ble i alt benyttet 30 timer i felt. Maskinell flateavdekking ble utmerket utført av gravemaskinfører Jostein Kvitland og Jostein fra entreprenørfirmaet Pallin AS.

Metode

Undersøkelsen ble gjennomført med metoden maskinell søkesjakt. Dette betyr at matjorda fjernes ved hjelp av gravemaskin i søkesjakter, for å påvise eventuelle nedgravninger i den sterile undergrunnen (slike nedgravninger kan være stolpehull etter hus, kokegroper, ildsteder mm.).

Normalt vil bredden på sjakter ved arkeologiske påvisningsundersøkelser være ca. 4 m. Videre vil avstanden mellom dem være mellom 10 og 15 m.

Kun høyereliggende områder vest for Botnen og sør for Reinsalleen ble undersøkt, da det var disse områdene som ble ansett for å inneha potensiale for funn av automatisk fredete kulturminner. Området i Skaret ble visuelt befart, og det viste seg at det kun er leire i grunnen. Dermed ble det ansett for usannsynlig at det skal finnes fredete kulturminner i vegtraseen her.

Områdene som ble sjaktet ligger alle i dyrkamark og det er svært mye leire og kvikkleire i området. Av denne grunn ble det gjort spesielle sikkerhetsforanstaltninger, bla. ble sjaktene lagt igjen umiddelbart etter avdekking. Dette for å sikre stabiliteten i de rasutsatte områdene.

Dokumentasjon

Sjaktene ble målt inn med DGPS med DPOS nøyaktighet. Nedenfor følger en kort beskrivelse av sjaktene.

Sjakt 1

Lengde: 2470 m

Bredde: 3,80 m

Orientering: Omtrent Ø-V.

Undergrunn: Leire under ca. 0,20-0,30 m matjord.

Påvisninger: Ingen

Sjakt 2

Lengde: 34 m

Bredde: 3,1-3,5 m

Orientering: Omtrent Ø-V.

Undergrunn: Matjordlag mellom 0,40 til opp mot 0,90 m, leire under matjord og der svartjordslaget ligger

Påvisninger: Område med svartaktig jord og endel større steiner påvist gjennom sjakting, laget er kun ca 10 cm i V og s- enden, men tilar i tykkelse mot midten, opp mot 0,50 m, ikke gjennomgravet ned til steril mellom 5-9 m fra V. Trolig tykkest her, samt flere steiner. Under det svarte laget er det kompakt leire, over er det opp mot 90 cm matjord. Ikke funnet trekull. Naturdannelse.

Sjakt 3

Lengde: 38,80 m

Bredde: 3,80-4,0 m

Orientering: Omtrent Ø-V.

Undergrunn: Grus med innslag av leire under ca. 0,90-0,90 m matjord. Mot østligste ende minsker matjordlaget ned mot 0,30 m og under er kompakt leire.

Påvisninger: Svartjordslaget som finnes i sjakt 2 gjenfinnes i sjakt 3, men er vesentlig tynnere, det ble gravet gjennom det de 2 vestligste meterne og de 7 østligste meterne av laget, her var det kun mellom 5-10 cm tykt. Det ble ikke påvist noe trekull i laget som kun ser ut for å bestå av svart sand, det svarte laget har trolig med å gjøre at det har stått vann her. Det ligger drenerør i svartjordslaget, men ikke i den kompakte leira, slik som i sjakt 2 og 4.

Sjakt 4

Lengde: 38,80 m

Bredde: 3,80-4,0 m

Orientering: Omtrent Ø-V.

Undergrunn: Leire under ca. 0,70 m matjord i vestligste ende. Mot østligste ende minsker matjordlaget ned mot 0,30 m og under er kompakt leire.

Påvisninger: Svartjordslaget som finnes i sjakt 2 og 3 gjenfinnes i vestligste del her er det opp mot 25 cm tykt, under er det kompakt leire, svartjordslaget flater ut og blir tynnere mot øst og forsvinner helt. Naturdannelse.

Sjakt 5

Lengde: 30,80 m

Bredde: 3,80-4,0 m

Orientering: Omtrent NV-SØ.

Undergrunn: Leire i NV-enden, deretter grus med innslag av leire under ca. 0,20-0,30 m matjord.
Påvisninger: Ingen

Sjakt 6

Lengde: 22,80 m

Bredde: 4,0 m

Orientering: Omtrent NV-SØ.

Undergrunn: Grus med innslag av leire under ca. 0,20-0,36 m matjord. Leire de øverste 5 m av sjakt.

Påvisninger: Ingen

Sjakt 7

Lengde: 83,0 m

Bredde: 5,80 m

Orientering: NNV-SSØ.

Undergrunn: leireholdig grus under 0,25 m matjord.

Påvisninger: Ingen

Sjakt 8

Lengde: 87,20 m

Bredde: 4,40-4,60 m

Orientering: Omtrent ØNØ-VSV.

Undergrunn: Noe blandet, leireholdig grus, grus og leire. Svært mange moderne drengrofter.

Matjordlagets tykkelse varierer fra 0,30 m i Ø-enden til å bli gradvis tykkere mot V, hvor det er opp mot 0,90 m og blanding med myrjord.

Påvisninger: Sannsynlig del av kavlbros, lagt direkte på leire og siden gjenvokst med myr, i dag dyrka mark. Orientering VNV-ØSØ, i VNV er den 2 m lang og 1,05 m bred, her er fint lagte 7-8 stokker i lengderetningen. Mot ØSØ noe spredt treverk, og helt i Ø en halvkløyvd stokk. Halvkløyvingen ligger på tvers av lengderetningen, ser hogget ut i endene, lengde 1,07 m, bredde 19 cm. Det ble tatt ut treprøve i sentrum av den vestre samlingen med stokker. Det går moderne grøfter Ø og V for kavlbrosen. Askeladden id 111739-1. Det er tatt treprøve av broen og denne skal sendes til Beta Institute Inc for C14 datering for å fastslå alderen på anlegget.

Kavlbros sett fra ØSØ.

Halvkloyving sett fra ØSØ.

Halvkloyving og kavlbrot sett fra ØSØ.

Sjakt 9

Lengde: 51,80m

Bredde: 4,60 m

Orientering: Omtrent ØNØ-VSV.

Undergrunn: Noe blandet, leireholdig grus, grus og leire. Svært mange moderne drenggrøfter.

Matjordlagets tykkelse mellom 0,25-0,35 i Ø-enden og tiltagende mot V, opp mot 0,65 m iblandet myrjord.

Påvisninger: Ingen

Sjakt 10

Lengde: 10 m

Bredde: 4,60 m

Orientering: Omtrent VSV-ØNØ.

Undergrunn: grus under ca 0,30 m matjord.

Påvisninger: Ingen

Sjakt 11

Lengde: 10,90 m

Bredde: 4,60 m

Orientering: Omtrent VSV-ØNØ.

Undergrunn: Grus under ca 0,30 m matjord.

Påvisninger: Ingen

Sjakt 12

Lengde: 35,5 m

Bredde: 4,60 m

Orientering: Omtrent N-S.

Undergrunn: Grus under ca -0,30 m matjord. Mot N-enden er det planert område som fortsetter ca 150 m nordover. Av denne grunnen ble det ikke sjaktet videre nordover.

Påvisninger: Ingen

Sjakt 13

Lengde: 112,80 m

Bredde: 4,60 m

Orientering: Omtrent N-S.

Undergrunn: Leireblandet grus under ca 0,20-0,30 m myrholdig matjord. Tett i tett med moderne drenggrøfter, i disse ligger blåleire på toppen, noe som mer enn antyder grunnforholdene. Mot N-enden; tiltagende myrdekke opp mot 0,60 m tykt.

Påvisninger: Ingen

Testhull 1

Lengde: 4x2 m

Undergrunn: Leire under ca 1, m fuktig myrjord. Moderne drenggrøfter.

Påvisninger: Ingen

På grunnlag av hullet og befarings videre nordover ble det besluttet at det ikke skulle graves nordover; området er gammel og dyp myr med blåleire under og det blir ansett for usannsynlig at det skal forefinnes fortidige spor her. Videre er terrenget nordover preget av søkk og slike områder er tradisjonelt lite attraktive for forhistorisk tilhold. Et annet moment er at det av sikkerhetsmessige hensyn både i forhold til mennesker og masinell ble ansett som farlig arbeide.

Sjakt 14

Lengde: 30,5m

Bredde: 4,90 m

Orientering: Omtrent Ø-V.
Undergrunn: Leireblandet grus under ca 0,20-0,30 m matjord. Tett i tett med moderne drengrofter.
Påvisninger: Ingen

Sjakt 15

Lengde: 37,5 m
Bredde: 5,10 m
Orientering: Omtrent Ø-V.
Undergrunn: Leire og aurholdig grus under ca -0,30 m matjord.
Påvisninger: Ingen

Sjakt 16

Lengde: 30,90 m
Bredde: 4,90 m
Orientering: Omtrent Ø-V.
Undergrunn: Grus og leireunder ca -0,30 m matjord.
Påvisninger: Ingen

Sjakt 17

Lengde: 30,70 m
Bredde: 4,90 m
Orientering: Omtrent Ø-V.
Undergrunn: Leire under ca -0,30 m matjord.
Påvisninger: Ingen

Sjakt 18

Lengde: 30,80 m
Bredde: 4,60 m
Orientering: Omtrent Ø-V.
Undergrunn: Leire under ca -0,30 m matjord.
Påvisninger: Ingen

Sjakt 19

Lengde: 31,60 m
Bredde: 4,60 m
Orientering: Omtrent Ø-V .
Undergrunn: Leire og grusunder ca -0,30 m matjord.
Påvisninger: Ingen

Sjakt 20

Lengde: 33,50 m
Bredde: 4,60 m
Orientering: Omtrent Ø-V .
Undergrunn: Leire under ca -0,30 m matjord.
Påvisninger: Ingen

Sjakt 21

Lengde: 35,20m
Bredde: 4,40 m
Orientering: Omtrent Ø-V.
Undergrunn: Leire under ca 0,30 m matjord.
Påvisninger: Ingen

Sjakt 22

Lengde: 22,70m

Bredde: 4,60 m

Orientering: Omtrent Ø-V.

Undergrunn: Hard aurhelle og leire under ca -0,30 m matjord.

Påvisninger: Ingen

Sjakt 23

Lengde: 16,90 m

Bredde: 5,10 m

Orientering: Omtrent Ø-V.

Undergrunn: Hard aurhelle og leire under ca -0,30 m matjord.

Påvisninger: Ingen

Sjakt 24

Lengde: 42,20 m

Bredde: mellom 3- 6,50 m

Orientering: Omtrent Ø-V.

Undergrunn: Hard aurhelle og leire under ca 0,30 m torvjord.

Påvisninger: Ingen

Merknad; sjakten ligger nord for og parallelt med sjakt 8 hvor det ble påvist rester av kavlbros. For å unngå konflikt med jordvernet og kavlbros ble det besluttet å flytte veglinjen lenger mot nord der det er skogvokst myr. Etter uthugging av traseen ble det gravet en sjakt her. Overraskende nok var grunnforholdene her helt anderledes enn i dyrkamarka. Undergrunden besto av knallhard aurhellelignende grus under et tynt torvlag. Hvis kavlbros har gått i dette området er den fjernet som følge av torvtaking, det er store torvtak rundt omkring på hele myra.

Sjakt 25

Lengde: 15,90 m

Bredde: 6,30 m

Orientering: Omtrent Ø-V.

Undergrunn: Leire under ca -0,40 m matjord. Masse grøfter i sjakten.

Påvisninger: Ingen

Oppsummering

Under påvisningsundersøkelsen ble det kun påvist et kulturminne, en del av en kavlbros i sjakt 8. Det er uvisst hvor gammel broen kan være og derfor sendes det C14 prøve til datering. Imidlertid er vegtraseen lagt om i området slik at konflikten med kavlbros unngås.

Området som sådan er svært leirebefengt og det er er grus i grunnen er det kun et tynt lag over leiren.

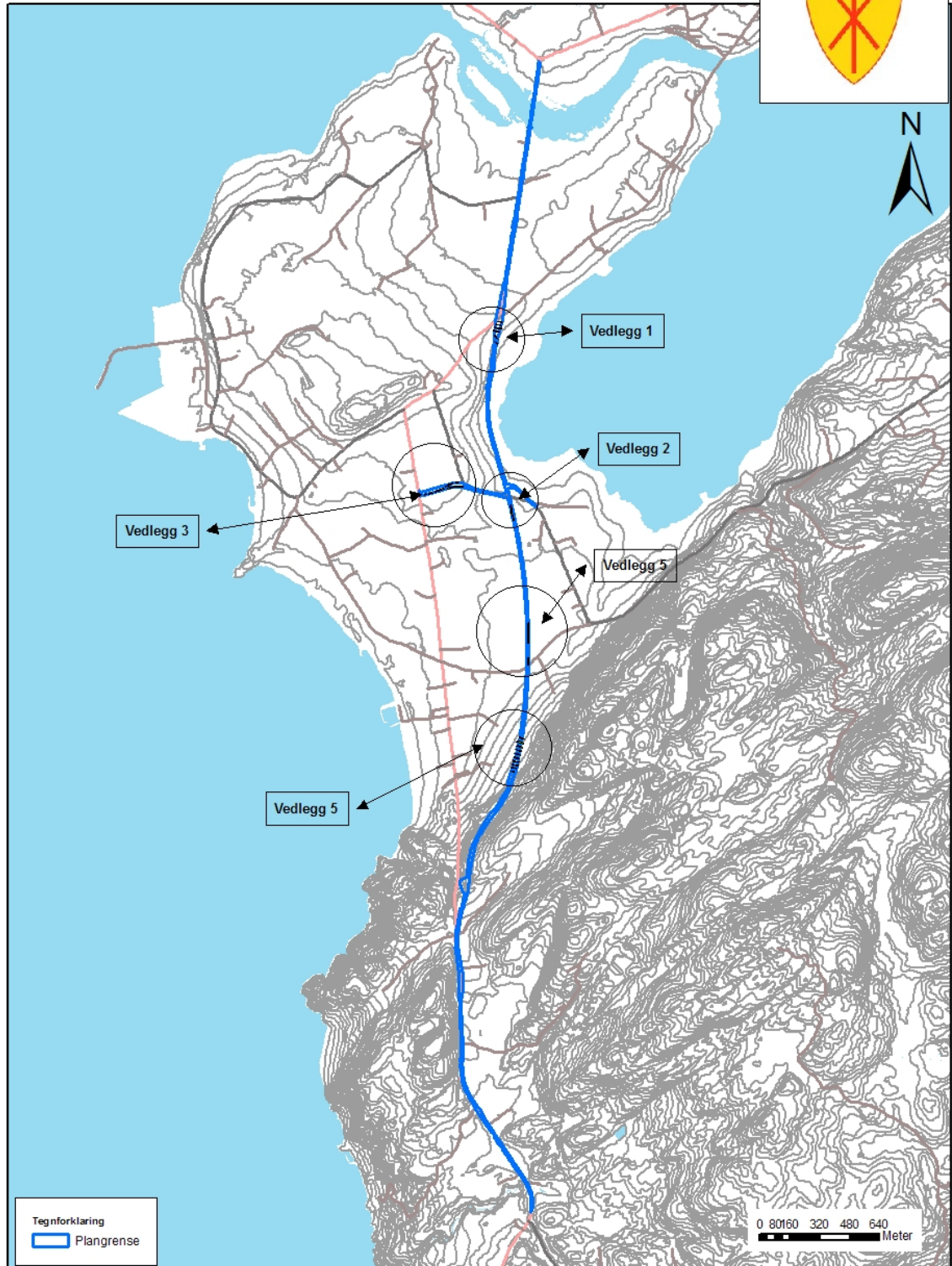
Rissa, 30.10.2007

Rut Helene Langebrekke Nilsen
arkeolog

Vedlegg: Kart over området med sjakter inntegnet.

Oversiktskart Rv 717 Sund - Bradden, Rissa kommune
Målestokk 1:2000

Vedlegg 1: Sjakt 1-6, Reins kloster i forbindelse med ny Rv 717 Sund - Bradden.
Rissa kommune
Målestokk 1:2000

Vedlegg 2: Sjakt 7, Eidem, i forbindelse med ny Rv 717 Sund - Bradden.
Rissa kommune
Målestokk 1:2000

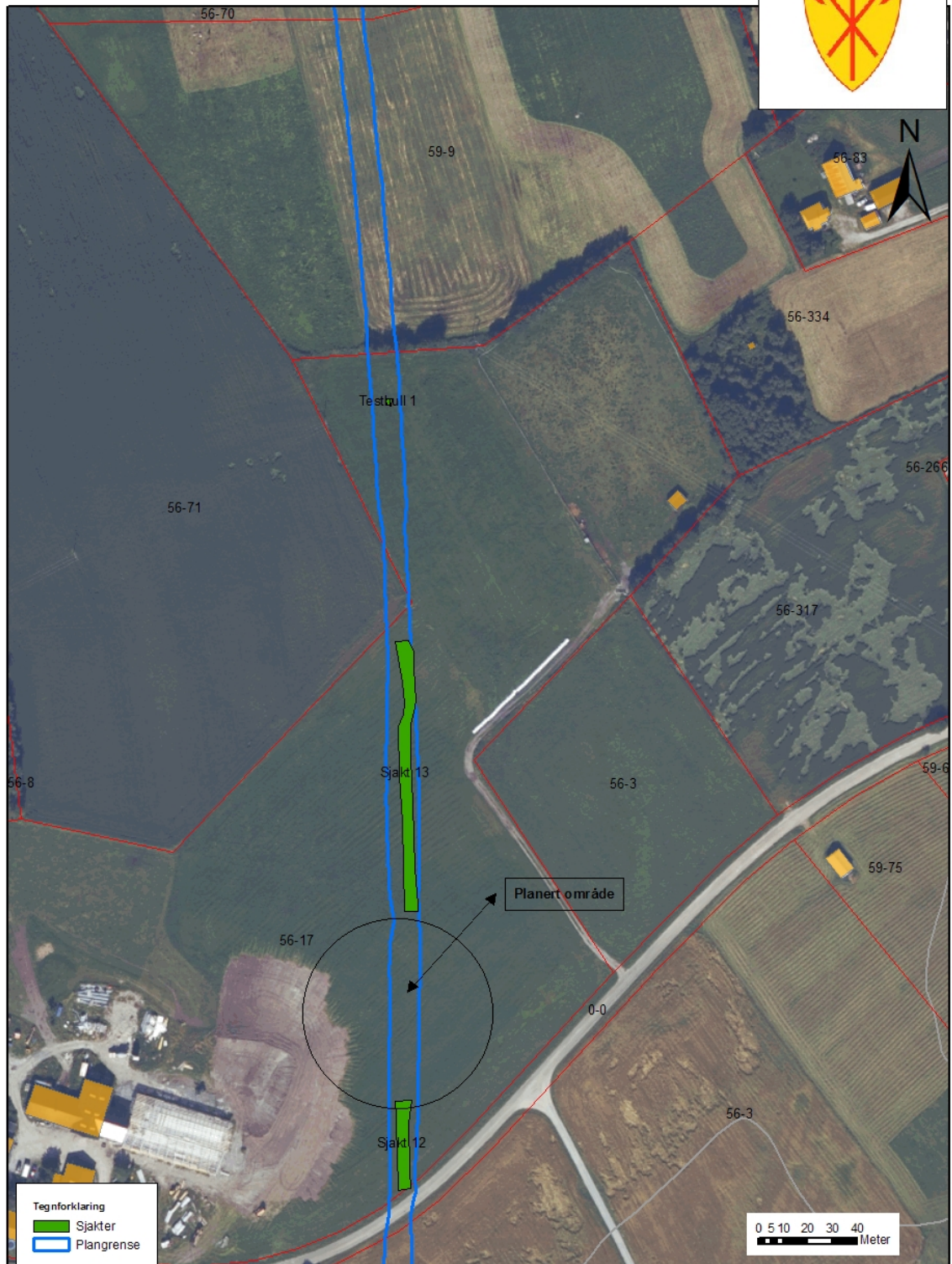

Vedlegg 3: Sjakt 8-11 og 24-25, Eidem, i forbindelse med ny Rv 717 Sund - Bradden. Rissa kommune
Målestokk 1:1000

Vedlegg 4: Sjakt 12-13, Testhull 1, Trøa, i forbindelse med ny Rv 717 Sund - Bradden.
Rissa kommune
Målestokk 1:2000

Vedlegg 5: Sjakt 14-23, Holtan, i forbindelse med ny Rv 717 Sund - Bradden.
Rissa kommune
Målestokk 1:2000

